

סקירה כללית

פירוט למטה.

פירוט

מקרים	דין/טעם:	דין	טעם
להניח כד כמחא (מאכל חלבי) ליד:	כד מלח	אסור	שמא יפול מהכמחא לתוך המלח והרי ניכר ואינו בטל ויבא למלוח ממנו בשר
	כד חומץ	מותר	אינו ניכר בחומץ ואינו נותן בו טעם, ולכן בטל ולכן אין בעיה אם יתן החומץ עם בשר

סוגיא - דף קיב. - נושא: בשר שנפל לתוך כמחא (מאכל חלב מלוח)

סקירה כללית

פירוט למטה.

רקע - עקרונות

אמנם "מליח הרי הוא כרותח"

אך זהו דוקא במליח הרבה (עד שאינו נאכל מחמת מלחו).

דוגמא: כשמולחו כדי להצניעו (כשירצה לאכלו ישטוף המלח מעליו).

פירוט

מקרים	דין/טעם:	דין	טעם
בשר שנפל לכמחא (מאכל חלבי מלוח [נאכל מחמת מלחו]) כאשר הבשר:	חי	מותר	אינו בולע למרות המליחות – כי אינו מלוח הרבה (נאכל מחמת מלחו)
	צלוי	טעון "קליפה"	
	צלוי - וגם יש בן בקעים - או מתובל	אסור	כי בולע דרך הנקבים וכולו אסור

מורכב!

נציג כאן תקציר מפורט. ייתכן שיהיה מעט קשה לעקוב. המצגת הטבלאית הבאה תקשור את הכל יחד ותבהיר את הדברים באופן מובנה.

כשצולים בשר ללא מליחה מקודם,
אפילו צלוי לגמרי,
נשאר קצת "דם" (יש שיטה שנחשב מיץ ולא דם) בתוך הבשר.

• אם הנוזל הזה לא יצא מהבשר, בודאי **מותר**, כי דם אברים שלא פירש מותר.

• לחילופין, אם הנוזל הזה כן יצא מהבשר, אז תלוי:

○ אם **בודאי נצלה לגמרי** (כבר הועברה מהאש)

▪ **בלי דוחקא דסכינא** – **מותר**

▪ **עם דוחקא דסכינא** – מחלקת:

• רב הונא ורבא: **מותר** (סוברים שאינו נחשב דם אלא מיץ)

• שמואל: **אסור**

אך (נחשב דם) רק במילוי 3 תנאים:

1. נצרר דם מחמת מכה מחיים

2. עבר את ככר הלחם לגמרי

3. סמיך

○ אם לא נצלה לגמרי (עדיין אדום, [עדיין על האש])

– **אסור** – אפילו בלי דוחקא דסכינא

○ אם **ספק האם לא נצלה לגמרי** (האם עדיין אדום, [עדיין על האש]) ויש לכאורה הוכחה שאינו אדום ע"י

העלאת תימרה – מחלקת:

▪ שמואל – **מותר**

▪ רב אשי **אסור** (סובר אין לסמוך על תימרה כי יתכן שרק צד הבשר שכלפי האש נצלה לגמרי (אינו אדום))

מדובר ב:

- צליה בלי מליחה מקודם -- אחרת בודאי מותר - כי לא נשאר דם בבשר
- ויצא הדם/מיץ (או ע"י טפטוף או ע"י דוחקא דסכינא) -- אחרת בודאי מותר - כי זה דם אברים שלא פירש

שיטות:			מקרים		
רב הונא ורבא	שמואל	רב אשי			
מותר (כי הדם/מיץ אינו יוצא)			בלי דוחקא דסכינא		אם ודאי נצלה לגמרי (הועברה מהאש)
מותר (אינו נחשב דם)			בלי מילוי 3 תנאים (אז לכו"ע אינו "דם"): - נצרר דם מחמת מכה מחיים - עבר את ככר הלחם לגמרי - סמיך	עם דוחקא דסכינא	
מותר (סוברים שאינו נחשב דם)	אסור (סובר נחשב דם)		עם מילוי 3 התנאים הנ"ל (מחלקת האם נחשב "דם")		
אין לסמוך על העלאת תמרה כי אולי רק הצד שכלפי האש נצלה (לכן מה שצריכים לעשות הוא לשים 2 גרגרי מלח בכלי שישאב את הדם למטה ואז לשפוך את השמנונית בעדינות כדי שהדם יישאר בכלי)	מותר (עליית תמרה סימן שיצא כל הדם)		עלה תמרנו (מחלקת האם זה סימן שכל דמו כבר יצא)	רק בלי דוחקא דסכינא???	אם לא נצלה לגמרי (עדיין על האש ומטפטף לתוך כלי) וספק האם עדיין אדום
	אסור		לא עלה תמרנו		
	אסור		אפילו בלי דוחקא דסכינא		אם לא נצלה לגמרי (עדיין על האש ומטפטף לתוך כלי) ובודאי עדיין אדום

סקירה כללית

פירוט למטה

רקע-1

- מלח גורם פליטת דם
- מלח גורם בליעה
- משום שכבוש כמבושל
- בזמן שבשר פולט דם (מחמת מלחו) אי אפשר לו לבלוע דם (אך לאחר שמסיים לפלוט אכן יכול לבלוע)

דין-1

מקרה

בשר (מלוח) פולט דם בתוך כלי שאינו מנוקב

דין

הבשר נאסר

טעם

הדם נשאר בכלי ולאחר שהבשר מסיים לפלוט, חוזר ובולע

רקע-2

דג (כיון שקרומו רכה) גומר לפלוט דמו בפחות זמן משבשר בהמה/עוף לוקח לפלוט

דין-2

מקרה

דג פולט בתוך כלי (אפילו) מנוקב יחד עם בשר בהמה/עוף שפולט

דין

הדג נאסר

טעם

הדג מפסיק לפלוט בעוד הבשר פולט ואז בולע את דם הבשר

רקע-3

- ציר יותר נוח להיבלע מדם - ולכן נבלע לבשר שפולט
- ציר של טריפה אסור

דין-3

מקרה

אם מולחים בשר כשרה בכלי מנוקב יחד עם בשר טריפה

דין

הבשר הכשרה בולע את ציר הטריפה (למרות שפולט) ונאסר.

סקירה כללית

פירוט למטה

פירוט

כדי להוציא דמו צריך:

1. הדחה (מספיק אם הודח בבית
2. מליחה עם מלח גס
3. (ניפוץ המלח)
4. הדחה

והמליחה צריכה להיות בתוך כלי מנוקב

ואפשר חתיכות יחדיו כי בעוד פולט אינו בולע

סוגיא - דף קיג. - נושא: בני מעיים אין להם דם

סקירה כללית

אין מחזיקים דם ב"בני מעיים" – דהיינו :

- חלחולת
- קיבה, וכרס ודקים
- המעיים שסביב ה"כנתא"

סוגיא - דף קיג. - נושא: השובר מפרקת

סקירה כללית

השובר מפרקת לאחר שחיטה לפני מות הבהמה

גורם שהבהמה אינה מוציאה הרבה דם

ולכן נשאר דם רב בתוך הבשר

ההשלכ(ות):

1. גוזל לקוחות (כי הבשר שוקל יותר בגלל ריבוי הדם)
2. **תיקו:** אולי מליחה לא יועיל ולכן אסור באכילה

סוגיא - דף קיג. - נושא: המעלה את העוף עם הגבינה על השלחן

סקירה כללית

קיימות שתי גישות לפרש את משנתו תלוי אם בשר עוף בחלב אסור מדאורייתא או מדרבנן...

משנה - דף קיג.

שיטות: מקרים	ת"ק	רבי יוסי הגלילי	ר"ע
חיה	אסור	אסור "לא תאכלו כל נבילה"..."לא תבשל..." - כל ששייך לה נבילה שייכות לה גם בשר בחלב	מותר (מדאורייתא) ¹
עוף	אסור	מותר (מדאורייתא) "בחלב אמו" – פרט לעופות שאין לאמן חלב	מותר (מדאורייתא) ¹
בשר/חלב של בהמה טמאה	מותר (מבחינת איסור בשר בחלב)	מותר (מבחינת איסור בשר בחלב)	מותר ¹ (מבחינת איסור בשר בחלב)

¹ "לא תבשל" 3 פעמים – פרט ל:

1. חיה
2. עוף
3. בהמה טמאה

סוגיא - דף קיג.: - נושא: מנלן שלא רק גדי (עז)

סקירה כללית

פירוט למטה

פירוט

מנלן שלא רק גדי (עז)?

- "וישלח יהודה את גדי העזים" – הא סתם "גדי" כל בהמה במשמע
- "ואת גדי העזים" – הא סתם "גדי" כל בהמה במשמע

ואין ללמוד משם כי:

יש שני ¹ מיעוטים ("העזים")

סוגיא - דף קיג: - נושא: האם כלול ב"גדי"/בשר - ומנין: חלב, מתה (נבילה), שליל, בהמה טמאה, דם, שליא

סקירה כללית

פירוט למטה

פירוט

שמואל:

כתיב "גדי" (בשר) 3 פעמים

סוג	דין/מנלן:	דין: נחשב "גדי"/בשר להיחסר כבשר בחלב?	מנלן
חלב	אסור	"גדי" (1) - לרבות - איסור חל על איסור (לפחות כאן) - ומרבים את שניהם כי שווים	
מתה (נבילה)	אסור		
שליל	אסור	"גדי" (2) - לרבות	
בהמה טמאה	אינו אסור	"גדי" (3) - למעט	
דם	אינו אסור	בכלל אינו "גדי" (אין צורך במיעוט)	
שליא	אינו אסור	בכלל אינו "גדי" – אלא פירשה בעלמא (אין צורך במיעוט)	

סוגיא - דף קיג: - נושא: האם כלול ב"חלב": חלב זכר, שחוטה, בהמה טמאה

סקירה כללית

פירוט למטה

פירוט

"בחלב אמו" 3 פעמים

- למעט חלב:

- זכר
- שחוטה
- בהמה טמאה

"בחלב אמו" - גם אם עדיין אינה "אם" (התחילה ליצור חלב טרם ילדה)
- כי תבוא לכלל "אם" (לעומת "זכר" בסוגיא הקודמת)